

Pedagogisch werkplan 2017-2018 BSO Legmeer

Adres locatie: Randhoornweg 37 , 1422WX Uithoorn
Telefoonnummer: 0297-565252

Adres Kinderopvang Solidoe

Zwarteweg 103
1431 VK Aalsmeer
Tel. 0297-729710
www.Solidoe.nl

Uithoorn, april 2018

Solidoe in de praktijk

We hebben onze Pedagogische visie vertaald naar twee plannen; Algemene pedagogiek, deze geldt voor alle locaties en is te vinden op de [website](#). Het plan Solidoe in de praktijk, dat u nu leest is onze pedagogische visie nader uitgewerkt aan aangepast aan elke locatie afzonderlijk.

De pedagogische visie van Solidoe hebben we zichtbaar gemaakt d.m.v. de pedagogische borden. Omdat we graag willen laten zien waar we voor staan.

- De 1^e roze cirkel, hierop staan de vier basisdoelen uit de Wet Kinderopvang vertaald naar termen passend bij Solidoe. Je mag er zijn, Ontdek, Met elkaar, In de wereld.
- De 2^e groene cirkel, hierop staan de doelen van Solidoe .
- De 3^e blauwe cirkel staan de competenties van de 21ste eeuw.

Solidoe in de praktijk is geschreven vanuit de vier basisdoelen uit de 1^e cirkel; Met elkaar, Ontdek, Je mag er zijn, In de wereld. Deze termen vindt u ook terug in ons kindbeeld; Een kind is zichzelf, sociaal, creatief en nieuwsgierig. Vanuit ons kindbeeld vullen wij onze taak als organisatie voor kinderopvang in. Die zien we als aanvulling op de opvoeding door de ouders.

Solidoe in de praktijk is een leidraad voor de pedagogisch medewerkers bij de uitvoering van hun werk. Daarnaast maakt het voor u en de kinderen duidelijk wat u kunt verwachten van de opvang.

Accommodatie en inrichting

De buitenschoolse opvang de Legmeer is gevestigd in de brede school in de Legmeer en maakt onderdeel uit van de BSO-Legmeer. In de Brede school is er tevens een KDV en PO van Solidoe gevestigd. De Legmeer West is een vrij nieuwe wijk in Uithoorn. In de wijk zijn veel sportvoorzieningen.

In de brede school Legmeer zijn de basisscholen Toermalijn, De Kwikstaart en De Dolfijn gevestigd. Er is veel samenwerking tussen de opvang en de scholen om de kinderen optimale ontwikkelingskansen te bieden. Scholen en opvang delen ruimten en hebben gezamenlijke activiteiten en thema's. Voor ouders en kinderen is het een belangrijke meerwaarde dat onderwijs en opvang zich in een gebouw bevinden: kinderen kunnen gemakkelijk na school naar de opvang.

Openingstijden:

BSO Legmeer is in de schoolweken maandag, dinsdag en donderdag geopend van 15.00 tot 18.30 uur
Woensdag en vrijdag van 12.00-18.30 uur

In de vakanties is de BSO geopend van 8.15 uur tot 18.30 uur.

De BSO Legmeer is altijd open met uitzondering van de officiële feestdagen en de vrijdag na Hemelvaart.

De dag voor kerst (24 dec) en op oudejaarsdag is de locatie open tot 16.00 uur.

Omvang:

De BSO Legmeer is een uitdagende BSO met veel mogelijkheden voor kinderen. De BSO Legmeer bestaat uit 8 groepen: een groep met voorschoolse opvang: “de vroege vogels” en 7 naschoolse groepen. Deze 7 groepen zijn onderverdeeld in 3 verschillende leeftijdsgroepen: 2 groepen met kinderen in de leeftijd van 4 en 5 jaar, 3 groepen met kinderen van 6 tot 8 ½ jaar en 2 groepen met kinderen van 8 ½ tot 13 jaar.

Naam groep	Leeftijd kinderen	Maximaal aantal kinderen
Batavieren	8 ½ -13 jaar	30
Zeevaarders	8 ½ - 13 jaar	20
Muiters	6-8 ½ jaar	20
Kapiteinen	6-8 ½ jaar	20
Vikingen	6-8 ½ jaar	20
Bandieten	4-6 jaar	20
Waterratjes	4-6 jaar	20

Groepsinfo

Bso Legmeer bestaat uit 7 stamgroepen

De Batavieren en de Zeevaarders zijn de 2 groepen voor de oudste kinderen.

Zij lopen zelfstandig na toestemming van de ouder van school naar de Batavieren en de Zeevaarders toe.

De Batavieren zijn gehuisvest op de 1^e verdieping naast het atelier. Het atelier wordt veelal als extra ruimte gebruikt door de Batavieren . De Zeevaarders, ook gevestigd op de 1^e etage, in een ruimte naast het boekenparadijs.

Buiten spelen: (Batavieren / Zeevaarders)

Kinderen van de Batavieren en Zeevaarders mogen zelfstandig buitenspelen. Ze kunnen spelen op het BSO-plein, het plein voor de centrale ingang en op het voetbaldak. De kinderen mogen zelfstandig buiten spelen na toestemming van ouders, de pedagogisch medewerkers kijken regelmatig waar ze zijn en wat ze aan het doen zijn. Wanneer de kinderen buiten het hek (op het

plein voor de centrale ingang of voetbaldak) spelen, moeten ze minimaal met zijn tweeën zijn, want de afspraak is dat wanneer er iets gebeurt, één van de kinderen de leiding waarschuwt.

Kinderen van de Batavieren mogen ook zelfstandig naar het speelbos. Tijdens een intake met ouders en kind, worden de afspraken over het buitenspelen besproken. Zo gaan kinderen altijd met z'n drieën naar het speelbos. Dit om ervoor te zorgen dat als er iets gebeurt er een kind is die bij de ander kan blijven terwijl de derde de p.m.-ers inschakelt.

Dat betekent dat de kinderen in de gaten moeten houden wanneer zij met minder dan drie in het speelbos zijn. In dit geval moeten zij weer terugkomen. De medewerkers houden dit ook in de gaten door regelmatig het magneetbord te checken, waar de kinderen aangeven waar zij zijn, regelmatig naar de kinderen in het speelbos te gaan om toezicht hier op te houden.

*De Vikingen, Muiters en Kapiteinen zijn 3 groepen voor kinderen van 6-8 ½ jaar

De kinderen worden bij de verschillende scholen opgehaald:

- De Kwikstaart: groep 2/3: medewerkers halen de kinderen boven binnen in de gang op; groep 4/5: medewerkers wachten beneden buiten bij de centrale ingang de kinderen op;
- Toermalijn: groep 2/3: de kinderen lopen met de leiding mee naar de opvang; groep 4/5: de kinderen gaan na melding bij de pedagogisch medewerker zelf naar de opvang;
- De Dolfijn: alle kinderen worden beneden buiten opgehaald.

De groepen voor 5- tot 9-jarigen zijn gevestigd op de eerste verdieping.

Buiten spelen: (Vikingen, Muiters en Kapiteinen)

De kinderen van 5-9 jaar spelen zelfstandig binnen en buiten het hek. Ze kunnen spelen op het BSO-plein, het plein voor de centrale ingang en op het voetbaldak. De kinderen mogen zelfstandig buiten spelen na toestemming van ouders, de pedagogisch medewerkers kijken regelmatig waar ze zijn en wat ze aan het doen zijn. Wanneer de kinderen buiten het hek (op het plein voor de centrale ingang of voetbaldak) spelen, moeten ze minimaal met zijn tweeën zijn, want de afspraak is dat wanneer er iets gebeurt, één van de kinderen de leiding waarschuwt.

*De Bandieten en Waterratjes zijn 2 groepen voor kinderen van 4-6 jaar

De kleuters van De Kwikstaart worden binnen in de gang opgehaald, en de kleuters van de andere scholen (Toermalijn/ Dolfijn) verzamelen zich buiten voor hun school, waar zij in overleg met de juf aan de groepsleiding worden overgedragen.

De Bandieten zijn gevestigd op de begane grond en delen de ruimte met de peuteropvang. De groep de Waterratjes zit op de 1^e verdieping.

Buitenspelen: (Bandieten/ Waterratjes)

De kleuters gaan altijd met een pedagogische medewerker naar buiten (mogen nog niet zonder begeleiding naar buiten). Wanneer het weer toelaat proberen de kleutergroepen zo veel mogelijk samen naar buiten te gaan

Locatie specifieke kenmerken

De BSO Legmeer biedt kinderen een ruime keuze uit verschillende activiteiten. Dit is mogelijk doordat het gebouw diverse ruimtes heeft, zoals een atelier, podium en een chillruimte. Daarnaast is er de mogelijkheid om gebruik te maken van de sport- en spelzalen en een boekenparadijs. Een activiteitengericht aanbod stimuleert kinderen om actief invulling te geven aan hun vrije tijd. Het biedt kinderen de mogelijkheid om hobby's en interesses te ontwikkelen en uit te bouwen en zelfstandig te leren daar vorm aan te geven.

Er wordt gewerkt in groepen. Ieder kind komt in een eigen basisgroep, met vaste pedagogisch medewerkers.

De kleutergroepen (*Waterratjes/ Bandieten*) hebben hun eigen groepsruimte waar de kleuters eten en drinken, spel- en knutselactiviteiten doen en vrij kunnen spelen. De kleuters vragen toestemming aan de pm'er wanneer ze het lokaal willen verlaten. Wanneer zij bijvoorbeeld naar de wc moeten, komen zij dit eerst bij een pedagogisch medewerker aangeven. We gaan regelmatig met de kleuters naar de gymzaal, het atrium, het speelbos of het BSO-plein.

De groepsruimtes van de kleuters zijn als volgt ingericht:

De Waterratjes

De ruimte bestaat uit twee delen. In een deel van de ruimte wordt gegeten en gedronken en kunnen de kleuters knutselwerkjes of spelletjes aan tafel doen. Het andere deel van de ruimte is een loungehoek, huishoek of poppenhoek. Er zijn verkleedkleden en er staat een tafelfoetbalspel.

De Bandieten

Ook De Bandieten hebben een ruimte die uit twee delen bestaat. In het ene deel wordt gegeten en gedronken, kunnen de kleuters knutselwerkjes en spelletjes doen aan tafel, en is er een bouwhoek, een huishoek, een verfhoek en een lounge hoek. Het andere deel is een beweegruimte.

De woensdagen worden alle kinderen van 4-8 ½ jaar van de BSO Legmeer opgevangen in de ruimtes van de 6/8 ½ groepen (Vikingen, Muiters en Kapiteinen).

Wat betreft het buitenspelen hanteren we de regels die per leeftijdsgroep benoemt zijn.

Door het samenvoegen is er meer interactie met elkaar en het geeft de p.m.-ers de gelegenheid om uitdagende activiteiten aan te bieden gericht op verschillende leeftijdsgroepen. De kinderen van de verschillende leeftijdsgroepen kunnen veel van elkaar leren.

De kinderen van 6 tot 9 jaar worden opgevangen in drie basisgroepen: (*De Vikingen, De Muiters en De Kapiteinen*). De kinderen hangen hun foto op het eigen activiteitenbord in de woonkeuken. Als de kinderen naar een andere activiteit gaan verplaatsen ze hun foto. Ze verlaten de woonkeuken om verschillende activiteiten te doen. Ze spelen in de gymzaal en het speelbos onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. Ze knutselen in het atelier en de knutselkamer samen met een pedagogisch medewerkster. Zelfstandig gaan ze naar de andere ruimtes, zoals de woonkamer, de gang, het voetbaldak, of de plekken waar ze spelen op de tafeltennistafel of een fantasiespel doen. We checken regelmatig waar de kinderen aan het spelen zijn.

De woensdagen worden alle kinderen van 4-9 jaar van de BSO Legmeer opgevangen in de ruimtes van de 5/9 groepen (Vikingen, Muiters en Kapiteinen).

Wat betreft het buitenspelen hanteren we de regels die per leeftijdsgroep benoemt zijn.

De kinderen van 8 ½ -13 jaar worden opgevangen in 2 basisgroepen: De Batavieren en de Zeevaarders.

De Batavieren en de Zeevaarders beginnen de dag in hun eigen groepsruimte.

Er zijn verschillende ruimtes waar de kinderen gebruik van kunnen maken.

De gymzaal wordt alleen gebruikt onder toezicht van de pedagogisch medewerkers.

Wat betreft de overige plaatsen (atelier, buiten, speelbos, voetbaldak en groepsruimte) zijn zij vrij om zelfstandig te mogen spelen. In het atelier gelden afspraken gebruik van de ruimte en materialen en opruimen. De kinderen geven op het magneetbord in de groepsruimte aan waar zij zich bevinden. Ieder kind heeft een magneetje met zijn/haar naam erop.

De pedagogisch medewerkers checken regelmatig waar de kinderen aan het spelen zijn.

Medewerker in opleiding

Op deze locatie hebben we op dit moment geen medewerker in opleiding.

3 uursregeling:

Binnen de BSO Legmeer wijken we in principe alleen tussen 18.00 en 18.30 uur en tijdens vakantie/vrije dagen (schoolvakanties) af van beroepskracht-kind-ratio

- voor 9.30 uur (vakanties/ vrije dagen kinderen)
- tussen 12.30 en 15.00 uur (vakanties/vrije dagen kinderen voor pauzes pedagogisch medewerkers)
- na 16.30 uur of na 18.00 uur (vakanties/ vrije dagen kinderen en na 18.00 in schoolweken)

De Pedagogiek van Solidoe de BSO Legmeer

1. Je mag er zijn; fysieke en emotionele veiligheid bieden

Je mag er zijn: fysieke en emotionele veiligheid bieden

We gaan op een invoelende manier met kinderen om en reageren op hun uitingen en gedrag. We tonen respect voor de zelfstandigheid van kinderen en hun wens om iets op hun eigen manier te doen, en we stellen grenzen en bieden structuur voor het gedrag van kinderen. Daardoor kunnen ze zich emotioneel veilig en geborgen voelen. De kinderen merken dat de medewerkers hen kennen en waarderen zoals ze zijn. De omgeving en wat daar gebeurt is duidelijk en overzichtelijk.

We maken onderscheid tussen onverantwoorde en verantwoorde risico's. We voorkomen onverantwoorde risico's, we beschermen kinderen tegen grote risico's en we leren hen hoe zij kunnen omgaan met verantwoorde risico's. Daardoor maken we het voor kinderen veilig. In deze veilige omgeving verzorgen we de kinderen, stimuleren we hun zelfstandigheid, doen we recht aan de verschillen tussen kinderen en dagen ze uit om andere mensen en nieuwe dingen te ontdekken

Je mag er zijn bij de BSO Legmeer

Als kinderen bij ons op de BSO starten, hebben we tijdig overleg met de ouders en kinderen zodat ze kunnen wennen aan de BSO. Vanuit het kinderdagverblijf komen kinderen al regelmatig op bezoek bij de BSO. Soms gewoon om te spelen in de ruimten van de BSO, soms ook specifiek voor een bezoek aan de groep waar het kind te zijner tijd naar toe gaat, zodat het kind de medewerker en de andere kinderen al leert kennen.

Voorafgaand aan de start op de BSO-groep is er een intake gesprek met ouders (en kind) om kennis te maken en informatie uit te wisselen: wat zijn de gewoontes van het kind, hoe gaat het er aan toe op de opvang, wat heeft het kind nodig om goed te kunnen wennen? De kinderen worden bij school opgehaald. We kennen de leerkrachten van de school en wisselen zo nodig bijzonderheden uit. Vaak kennen de kinderen elkaar al van school of van het kinderdagverblijf, dat maakt de stap gemakkelijker. We stimuleren de kinderen dan ook om elkaar te helpen bij het wennen. Aan tafel bij het fruit eten bespreken we de afspraken met elkaar door de kinderen ze te laten benoemen en aan de nieuwe kinderen te leren. Kinderen leren nieuwe kinderen waar het speelgoed ligt en waar we bijvoorbeeld naar de wc gaan en onze handen wassen.

Overdracht

Wanneer het kind wordt opgehaald, zullen we een overdracht doen wanneer er bijzonderheden zijn gebeurd op school of op de BSO. Wanneer het kind pas is begonnen op de BSO en dan vaak ook op school, is een overdracht extra belangrijk en iets waar ouders belang aan hechten. Op sommige momenten betrekken we de kinderen erbij om een verhaal compleet te maken. De ouderportal biedt een nieuwe mogelijkheid van communiceren. We zien dit als belangrijke toevoeging. We willen benadrukken dat de aandacht van uw kind onze hoogste prioriteit heeft en dat we regelmatig maar niet dagelijks een update sturen.

Dagritme

De Kinderen van de BSO Legmeer worden opgehaald of komen zelfstandig van school naar de BSO Legmeer toe. Als de kinderen uit school komen zorgen we ervoor dat er drinken, fruit en een koek klaarstaan, zodat we samen even aan tafel kunnen zitten, en kunnen praten over hoe de dag was.

We eten met de kinderen in de groepsruimte. We luisteren naar elkaar en geven anderen de gelegenheid om iets te zeggen. Dit is ook een moment om te bespreken wat de kinderen willen gaan doen.

Na het eten en drinken bieden we meestal een creatieve of sportieve activiteit of een spel aan onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. Er is ook altijd de mogelijkheid tot vrij spel binnen of buiten.

We creëren een veilige omgeving. Dat doen we door de regels die we op de BSO Legmeer hanteren met duidelijke afspraken. De pedagogisch medewerkers kijken regelmatig rond wat iedereen doet en waar iedereen is. We organiseren activiteiten onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. We geven kinderen verantwoordelijkheid voor zichzelf en voor elkaar. De pedagogisch medewerkers hebben individuele aandacht voor de kinderen waar nodig. Zeker tijdens het tafelmoment is een moment om de kinderen even te spreken en de individuele aandacht te geven. Er zijn vaste gezichten voor de kinderen.

2. Ontdekken: ontwikkelen van de persoonlijkheid

We dragen bij aan het ontwikkelen van de persoonlijkheid en het zelfvertrouwen van kinderen, en we helpen ze hun eigen unieke 'ik' te vinden, hun identiteit. Daar hoort bij dat we ze helpen om dingen zelf te bepalen, om veerkrachtig te zijn, zelfstandig te worden, zelfvertrouwen op te bouwen, zich waar nodig aan te passen en mee te bewegen, en hun creativiteit te uiten. Kinderen hebben een innerlijke drang om zich te ontwikkelen. Via spel ontdekken kinderen zichzelf en de wereld.

Onze medewerkers sluiten aan bij de interesse en belangstelling van de kinderen en dagen ze tegelijkertijd uit om hun grenzen te verleggen. We vinden het belangrijk dat kinderen zelf ervaren, uitproberen en ontdekken. We dagen kinderen spelenderwijs uit om hun vermogen tot bewegen te ontwikkelen (motoriek) en ook hun vermogen om te leren omgaan met taal en creativiteit (cognitieve vaardigheden). Op die manier leren ze zelfstandig te worden.

Ontdekken bij de BSO Legmeer

Waterratjes en Bandieten:

4- en 5-jarigen zijn de wereld aan het ontdekken: daar heb je lef en durf voor nodig. Met veel fantasie en spel ontdekken zij de wereld en durven steeds zelfstandiger op pad te gaan. Dat is stoer! We vinden het erg belangrijk dat kinderen zichzelf kunnen zijn, dat geeft vertrouwen om op pad te gaan. We stimuleren kinderen zelf te ontdekken en uit te zoeken wat ze willen. Daarbij ondersteunen we door hen veel positief te bevestigen. Dat maakt ze trots op wie ze zijn en wat ze kunnen. En fouten maken mag ook: daar leer je ook heel veel van. We dagen de kinderen uit om soms net even een stapje verder te gaan: probeer het maar, het is leuk, spannend, ervaar het maar. Lekker veel naar buiten, want daar kunnen ze rennen, ravotten, met zand, water en modder spelen. Er bestaat geen slecht weer, alleen slechte kleding. We vragen ouders dan ook om geen mooie kleding en schoenen aan te doen als de kinderen naar de BSO gaan: zo kunnen de kinderen zonder problemen lekker in waterplassen stampen. Ouders kunnen ook een stel extra kleding meegeven.

Buiten spelen doen de 4- en 5-jarigen binnen het hek: fietsen op het plein, voetballen, struinen in het speelbos. Ook in de gymzaal kan er worden geklommen, geslingerd in touwen en verstopperkje worden gespeeld. Als de kinderen buiten spelen, houden wij altijd toezicht. We zijn op het plein, gaan mee naar het speelbos enzovoort.

Binnen is er ook veel te ontdekken: verschillende hoeken met een aanbod van veel verschillend materiaal. Dat daagt uit om te ontdekken en uit te proberen. Verkleedkleden zodat de kinderen boef of politie kunnen spelen of een lieve prinses. We hebben aandacht voor de verschillen tussen jongens en meisjes: bouwen met Lego kan, maar er is ook een poppenhoek en een keukentje.

Stoer is ook steeds meer zelfstandig zijn: zelf je brood smeren, ook al blijven de hageltjes niet plakken.

In vakanties bieden we programma's met thema's, zoals vervoer en beroepen. We hebben dan een divers aanbod met uitstapjes en activiteiten.

Vikingen, Muiters en Kapiteinen

Ontdekken is een thema wat dagelijks aan de orde is bij de 5-9 jarige groepen. Het aanbod en de ruimtes biedt kinderen de mogelijkheid om zich o.a. te ontwikkelen op de verschillende competenties. Groepsruimtes zijn daarom ingericht in verschillende thema's. Kinderen kunnen fantasiespelen doen, spelen met de Barbiepoppen of bouwen. In overleg met de kinderen houden we de ruimte up-to-date.

Op de meeste dagen worden er na het eten en drinken een sportieve of creatieve activiteit aangeboden. Kinderen kiezen zelf of ze daar aan mee willen doen. Vrij spel in de verschillende ruimtes is altijd een optie.

Batavieren en Zeevaarders

We bieden een verschillende groepsruimte. Kinderen hebben zelf inspraak in hoe de groepsruimte er uit ziet. Daardoor hebben we altijd een ruimte die kinderen van deze leeftijd en groepssamenstelling aanspreekt.

Tijdens schoolweken is er vrije keuze en hangt het aanbod af van de vraag. De pedagogisch medewerker zorgt er voor dat er altijd iets achter de hand is dat aangeboden kan worden. Op sommige dagen gaan we naar de gymzaal. De kinderen zijn vrij om hieraan mee te doen. De pedagogisch medewerkers begeleiden het spel.

Naast spelletjes hebben we veel knutselmateriaal voor deze leeftijd op de groep. We gebruiken bijvoorbeeld materialen zoals lino gutsen en soldeerbouten. Dit zijn materialen die al meer verantwoordelijkheid gevoel en grotere motorische vaardigheden vragen dan jongere kinderen. We stimuleren, proberen uit en benadrukken dat nieuwe dingen mis kunnen gaan, maar dat je er van leert.

Als leiding doen we ook mee met activiteiten die we niet kennen, waardoor kinderen zien dat ook volwassenen fouten maken. We bespreken fouten en hoe we hier van kunnen leren.

We bieden kinderen ruimte om zelf te bedenken wat ze willen doen. Als ze het niet weten, bieden we iets aan. Als ook dit niet aanspreekt, en er is geen speciale reden voor, laten we, afhankelijk van de situatie kinderen even met rust, en geven we de ruimte om zich even te vervelen. Dan kunnen ze zelf van hieruit weer bedenken wat ze dan wel willen.

We werken vooral in lange vakanties met een thema. Dit om een kapstok te hebben om leuke leeftijd gerichte activiteiten te bedenken en te kunnen voorbereiden. Belangrijk blijft voor deze leeftijd dat er veel interactie is met de groep, dat we inspelen op wat er bij kinderen en in de groep leeft. Het thema de zomervakantie wordt bedacht door de leiding en de kinderen. De kinderen kunnen voor de vakantie aangeven welke activiteiten ze graag willen doen in de vakantie. Op die manier wordt het een vakantieprogramma samen met de kinderen gemaakt.

Denk aan: zang en dans, wetenschap en techniek, sport etc.

Vakanties en uitstapjes

In de vakanties bieden we programma's op basis van thema's, zoals landen, te land ter zee en in de lucht of zintuigen. We hebben dan een divers aanbod met activiteiten.

Wanneer de kinderaantallen het toelaat worden er uitstapjes gemaakt

We trekken er op uit: bijvoorbeeld lekker naar het bos, speeltuin of een leuk museum. Wij maken hiervoor gebruik van het openbaar vervoer.

Al naar gelang het aantal kinderen worden groepen samen gevoegd om zo een gezellig en goed aanbod te houden.

3. Met elkaar; bevorderen van de sociale competenties van kinderen

Kinderen zijn bij Solidoe altijd in een groep. De medewerkers zorgen dat het veilig is in de groep en dat kinderen zich onderdeel voelen van de groep. Kinderen kijken graag naar elkaar, leren van elkaar, doen elkaar na en spelen samen. We moedigen vriendschappen aan door kinderen gezamenlijke activiteiten te laten doen en ze de kans en de ruimte te geven om samen te spelen. We hebben aandacht voor het omgaan met conflicten. Er zijn vertrouwde, gezellige groepsrituelen.

We begeleiden kinderen in het omgaan met elkaar en brengen hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden bij. Dat helpt ze om relaties met anderen te kunnen opbouwen en onderhouden. Sociale vaardigheden (competenties) zijn bijvoorbeeld, het je in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, omgaan met conflicten en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

Met elkaar bij de BSO Legmeer

We benoemen emoties en gedrag dat we zien. Als een kind bijvoorbeeld erg boos is, gaan we hier op in. We benoemen wat we zien, en welke consequenties het gedrag heeft. Zo krijgen kinderen binnen de groep inzicht in hun emoties en de gevolgen hiervan.

Door de kinderen te begeleiden in het omgaan met hun emoties. We geven een kind de ruimte om zijn emotie te uiten en nemen dit serieus. Kinderen in conflictsituaties helpen we met woorden te zoeken voor hun emoties en een manier te zoeken om zich te uiten. Kinderen leren om in zo'n situatie elkaars standpunten te laten zien. Daar spelen we op in. We stellen ons open voor de kinderen, kijken en luisteren met respect naar ze en praten met ze over wat hen bezig houdt.

Vertrouwen geven we door actief te luisteren. Door kinderen te laten uitpraten, door niet meteen een mening of een oordeel te geven en aan het kind zelf te vragen wat het zou willen en waar je bij kan helpen.

Verder krijgt het kind de ruimte om fouten te maken, en deze te herstellen.

Medewerkers gaan in op ideeën van kinderen door te luisteren wat ze willen en ze te helpen bij de uitvoering hiervan, om zo een succeservaring te krijgen.

Het stellen van vragen over seksualiteit is open. Wij waken er wel over dat de onderwerpen over seksualiteit met respect besproken worden, dat er geen ongewenst taalgebruik is.

Investeren in een vertrouwensband is belangrijk. Wij tonen interesse in waar kinderen en hun ouders mee bezig zijn, en laten dit zien door in te gaan op soms specifieke en individuele wensen, of eigenschappen die bij het kind horen. We komen terug op zaken die spelen.

Wij vinden het belangrijk om een goede vertrouwensband met de kinderen op te bouwen. Het is belangrijk om het kind te laten merken dat het gehoord wordt en dat we aandacht voor het kind hebben. We zoeken actief contact met het kind, door interesse te tonen in wat het kind bezig houdt en daarover met het kind in gesprek te gaan.

Kinderparticipatie

Kinderparticipatie komt dagelijks aan bod. We betrekken kinderen bij de keuze van de activiteiten, bij de aanschaf van materialen en spellen.

Jaarlijks vullen de kinderen vanaf 8 jaar een welbevinden formulier in waarop zij kunnen aangeven wat zij leuk of minder leuk vinden en wat er volgens hun anders zou moeten. Na het invullen worden de formulieren besproken en wordt er bekeken wat er in de praktijk uitgevoerd kan worden.

Afspraken over (gedeeltelijk) alleen werken

De groepen delen met elkaar de groepsruimtes en de activiteiten. We zorgen voor een goede bezetting op de groepen: als een medewerker tijdelijk alleen staat, is er een achterwacht. Dit is een

medewerker van de andere BSO Legmeer-groepen. Aan het eind van de dag worden de groepen van de BSO Legmeer samengevoegd in de woonkeuken en wordt de informatie overgedragen aan de medewerker die de late dienst vervult (tussen 18.00 uur en 18.30 uur).

Wanneer de leiding alleen is met de kinderen, kunnen we bij calamiteiten de hulp inroepen van kinderdagverblijf Legmeer. In vakanties werken de pedagogisch medewerkers in wisselende diensten zodat de kinderen zo veel mogelijk vertrouwde gezichten op de groep zien. Al naar gelang het aantal kinderen worden groepen in de vakanties soms samengevoegd om zo een goed aanbod te houden.

4 In de wereld; omgaan met normen en waarden

We staan midden in de wereld. We dragen waarden en normen over, zoals je inleven in anderen en rekening houden met anderen, en ook besef hebben van verschillen tussen mensen (diversiteit) en die verschillen respecteren. Ook hechten we waarde aan tradities en rituelen.

Kinderen worden opgevoed door hun ouders. Solidoe draagt hier ook een steen(tje) aan bij. Het overdragen van normen en waarden (socialisatie) is hier onderdeel van. Belangrijk zijn waarden zoals verantwoordelijkheid nemen, zorgen voor saamhorigheid, iets samen doen met andere kinderen. Deze waarden laten onze medewerkers zelf zien in hun handelen. Daardoor zijn ze een voorbeeld voor de kinderen. We stimuleren de kinderen om op een open manier kennis te maken met waarden en normen, zodat ze respectvol omgaan met anderen en actief meedoen in de maatschappij

In de wereld bij de BSO Legmeer

Samenspelen

Batavieren en Zeevaarders

Als leiding kiezen we er soms voor om met de verschillende stamgroepen een gezamenlijke activiteit te ondernemen, om het groepsgevoel te stimuleren, om kinderen de gelegenheid te geven elkaar beter te leren kennen. Dit gebeurt in de vorm van een creatieve- (o.a. in het atelier), sportieve, of buiten activiteit. Soms ook met een binnen spel. De nadruk bij sportieve activiteiten ligt bij spel. Dit zijn bv. slagbal, trefbal, tikspellen en andere balspellen.

We proberen een evenwicht te vinden tussen vrije expressie en aanbod. Bij aanbod kan men denken aan: Houtbewerking, textielbewerking, schilderactiviteiten etc. Verder proberen wij zo veel mogelijk in te gaan op de persoonlijke behoeften van het kind.

Op woensdagen, vrijdagen en vakantiedagen eten we gezamenlijk aan tafel. Dit zijn momenten om even rust te nemen en met elkaar te zitten en te praten. Als groepsleiding zien wij toe dat aan tafel ieder kind de gelegenheid krijgt om deel te nemen aan het gesprek, en leren kinderen rekening te houden met elkaar en elkaars ideeën en elkaars eigenheid te respecteren. De eetmomenten zijn ook vaak momenten dat activiteiten besproken worden, en momenten dat onderwerpen ter sprake komen die leven bij de kinderen. Wij houden rekening met verschillen in cultuur door een gevarieerd aanbod van eten.

Kinderen worden gestimuleerd om met elkaar activiteiten te ondernemen. Aan het einde van de dag doen we vaak samen een spelletje.

Het kind is vrij om te kiezen of het wel of niet zijn verjaardag wilt vieren op de groep. Het kind mag een cadeautje kiezen uit de cadeaumand en deelt een traktatie uit.

Kinderen die conflicten hebben proberen dit eerst zelf op te lossen. Lukt dit niet dan gebeurt dit met hulp van de groepsleiding. Ieder doet zijn verhaal, probeert zelf een oplossing te bedenken en samen afspraken te maken. De leiding ziet er op toe dat afspraken ook worden nagekomen. Als kinderen er niet samen uitkomen, dragen wij een oplossing aan.

Als er nieuwe kinderen op de groep komen, wordt hier aandacht aan besteed binnen de groep door het kind voor te stellen en iets over zichzelf te laten vertellen. Een aantal kinderen wordt gevraagd aandacht te hebben en zorg te dragen voor het nieuwe kind en dit kind te betrekken bij activiteiten. Meestal zijn dit kinderen die het nieuwe kind al kennen of vanuit school een goede verstandhouding hebben met elkaar.

Vikingen, Muiters en Kapiteinen

Per dag zijn er max 60 kinderen tussen 6 en 9 jaar. Ze zijn verdeeld over drie stamgroepen met elk 20 kinderen. Elke stamgroep heeft een eigen stamtafel en de daarbij behorende leiding. We besteden aandacht aan de groep waarin de kinderen zitten. Na schooltijd gaan we met elkaar wat eten en drinken, en praten dan met elkaar. Door kinderen naar elkaar luisteren te laten luisteren, stimuleren we kinderen aandacht voor elkaar te hebben.

Elke stamgroep heeft eigen rituelen rond bijvoorbeeld verjaardagen, afscheid en welkom. Met een verjaardag of afscheid gaat de stamgroep met elkaar samen in de woonkamer zitten zodat we het kind speciale aandacht kunnen geven

Na het eten en drinken organiseren we regelmatig groepsactiviteiten onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. Bijvoorbeeld sport en spelactiviteiten in de gymzaal, creatieve activiteiten in het atelier of de woonkeuken, en spelactiviteiten, hutten bouwen en vrij spelen in het speelbos. Wanneer de kinderen meedoen aan een groepsactiviteit, die op verschillende plekken kan zijn, geven ze met hun fotokaartje op het bord aan waar ze zijn.

De activiteiten worden georganiseerd voor alle kinderen van De Vikingen, De Muiters en De Kapiteinen. Wanneer ze de groep verlaten voor een activiteit in de gymzaal, het atelier of het speelbos, gebeurt dat onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. De kinderen gaan zelfstandig naar de andere ruimtes en activiteiten zoals de woonkamer, gang, tafeltennistafel, buitenspelen, voetbaldak. De pedagogisch medewerkers checken regelmatig waar de kinderen aan het spelen zijn. Tijdens de activiteiten is er altijd een pmer aanwezig in de woonkeuken.

Bandieten en Waterratjes

BSO Legmeer is een activiteitengerichte BSO: kinderen kunnen zelf kiezen wat ze na school en in de vakanties willen doen. Er worden activiteiten en projecten aangeboden, passend bij de leeftijd en interesses van de kinderen. De kinderen van De Bandieten en de Waterratjes worden in een huiskamersfeer opgevangen. Kinderen hebben in deze leeftijd nog behoefte aan structuur en een overzichtelijke, veilige omgeving. Op de BSO Legmeer besteden we veel aandacht aan de groep waarin de kinderen zitten. Na school gaan we lekker wat eten en drinken en praten dan met elkaar over van alles. We luisteren naar elkaar en stimuleren kinderen aandacht voor elkaar te hebben. Ieder kind hoort erbij! Er is aandacht voor elk kind. Verjaardagen en bijzonderheden worden in de groep gevierd. Er is speciale aandacht voor de jarige, er wordt gezongen, er is een verrassing en een traktatie. Ook andere speciale momenten, zoals het zwemdiploma halen of een jarige oma, delen we met elkaar.

We stimuleren dat kinderen elkaar helpen, samenwerken en vriendschappen met elkaar sluiten. Zo leren kinderen van elkaars sterke punten. Bij onenigheid en conflicten helpen we kinderen die op te lossen. Medewerkers en kinderen doen de dingen samen. We luisteren naar het kind om erachter te komen wat het kind wil of nodig heeft.

Er is een gevarieerd aanbod van speelgoed en speelhoeken, waardoor kinderen samen kunnen spelen, rekening houdend met verschillen tussen alle kinderen en ook bijvoorbeeld tussen jongens en meisjes.

Spelen bij de andere groep

Spelen bij andere groepen is soms mogelijk. Dit gaat in overleg met de pedagogisch medewerkers. Wanneer dit wordt toegestaan, wordt ook besproken met het kind wanneer het kind weer terug moet zijn op de eigen groep. De pedagogisch medewerkers houden dit in de gaten. Het spelen op een andere groep geeft voor een kind net weer een nieuwe uitdaging of andere vriendjes om mee te spelen.

Bijlage; locatie huisregels BSO Legmeer